

Ekologik Muammolar Va Ularning Muqobil Yechimlari

Sirojov Oxunjon Odil o'g'li

Buxoro Avtomobil va Yo'llar texnikumi iqtisodiyot katta o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada asosiy jahon muammolaridan biri ekologik xavf-xatarlar, ularni oldini olish hamda muhofaza qilish bilan bog'liq bir qancha masalalar ko'rib chiqilgan bo'lib va ushbu tadbirlar ekologiyani ifloslanishini eng kam darajaga keltirishni e'tirof etiladi. Shuningdek, aholi ehtiyojlarini qondirishda tabiiylikni saqlash, jahon olimlari tomonidan ilgari surilgan va keng ko'lamda muqobil energiya resurslaridan samarali foydalanishda yuqori natijalarga erishish ko'zda tutilgan.

Kalit so'zlar: Flora va fauna, yer osti va usti tabiiy boyliklar, zaharli gazlar, yashil iqtisodiyot, ekologiya, global muammo, yashil makon, ekotizimlar, bio xilma-xillik, barqaror transport, chiqindilar, qayta tiklanadigan energiya manbalari.

Kirish

Ekologik resurslar tabiatda muvozanatni yaratuvchi atrof-muhitning turli komponentlarini o'z ichiga oladi. Bularga quyidagilar kiradi: yer, odam, havo, o'simlik va hayvonot dunyosi, geologik tuzilmalar va boshqalar. Umuman olganda, atrof-muhit resurslari 3 ta katta guruhga bo'linganligini ta'kidlash mumkin: organizmlar, moddalar va ularni bog'laydigan energiya. Yer ajoyib narsalarga to'la va yerdagi eng muhim elementlardan biri mukammal tandemda mavjud bo'lgan flora va faunadir. Bolalar o'z atrof-muhitini o'rganganlarida, ular birinchi navbatda ularni o'rab turgan o'simliklar va hayvonlarni ko'radilar va hatto ular haqida gapiradilar. Agar ularni o'yin maydonchasiga yoki hatto sayrga olib borishsa, ular atrof-dagi tabiatni ko'radilar va bu ikki tushunchani o'rganish zarur va ular buni haqiqiy hayotda ko'rganlaridek tushinishlari oson bo'ladi. Fauna - bu dunyoda yashaydigan barcha hayvonlar turlari. Fauna "tug'ish ma'budasi" degan ma'noni anglatadi va qushlar, baliqlar, mikroblar, hayvonlar va hatto kriptofauna (hali kashf etilmagan turlar!) kabi hayvonlarning barcha turlarini o'z ichiga oladi.

Metodologiya

Qushlar avifauna, baliqlar esa ichthiofauna deb ataladi. Yerda yashovchi mikroskopik organizmlar mikrofauna deb ataladi. Yovvoyi tabiatda biz ko'rgan yirik hayvonlar megafauna deb ataladi.

Zamonaviy dunyoda ekologik komponentlar o'rtasida muvozanat yo'q, shuning uchun sayyoramiz aholisi orasida texnogen ofatlar, tabiiy ofatlar, sog'liq muammolari mavjud.

Havoning ifloslanishi

Havo har qanday inson hayotining asosidir: uning tarkibida nafas olish uchun zarur bo'lgan kislorod mavjud, shuningdek, o'simliklar tomonidan qayta ishlanadigan o'pkadan karbonat angidridni oladi. Afsuski, zavodlar, mashinalar, maishiy texnikalar ishidan chiqadigan chiqindilarning aksariyati havoga tushadi. Atmosferaning ifloslanishi global ekologik resurs muammosidir. Havoda unga xos bo'lmagan moddalar bo'lganligi sababli ozon qatlami buziladi. Atmosferaning yuqori qatlami. Bu kuchli ultrabinafsha nurlanishiga olib keladi, bu esa sayyora haroratining oshishiga olib keladi.

Bundan tashqari, atmosferadagi ortiqcha karbonat angidrid issiqxona effektini kuchaytiradi, bu esa haroratning ko'tarilishi, muzliklarning erishi va ilgari unumdor tuproqlarning qurib ketishiga ham

hissa qo'shadi. Ko'pgina shaharlarda havodagi zararli moddalar miqdori oshib ketgan, shuning uchun saraton, nafas olish va yurak kasalliklari bilan kasallanganlar soni ortib bormoqda. Faqatgina ekologik resursni himoya qilish orqali biz xavfli ta'sirlarni zaiflashtirishga erishishimiz mumkin.

Ifloslovchi sanoatning barcha ishtirokchilari zararli moddalarni tozalash inshootlari va tutqichlarini o'rnatish choralarini ko'rishlari kerak. Ilmiy hamjamiyat yonganda atmosferani ifloslantirmaydigan muqobil energiya manbalarini topish uchun kuchlarini birlashtirishi kerak. Hatto oddiy shahar aholisi ham avtomobildan velosipedga o'tish orqali havoni himoya qilishga hissa qo'shishi mumkin.

Tahlil va natijalar

Radioaktiv yoqilg'i insoniyat uchun yaxshi va yomondir. Bir tomondan, undan foydalanishning foydasi katta, boshqa tomondan, undan ta'sirlangan odamlarning halokatli soni bor. Radiatsion ifloslanish tabiiy fonda tuproqdagi metall jinslardan, shuningdek, sayyoramizning eng yadrosidan kelib chiqadi. Ammo ruxsat etilganidan tashqariga chiqadigan hamma narsa tabiatga favqulodda zarar etkazadi. Gen mutatsiyalari, radiatsiya kasalligi, tuproqning ifloslanishi odamlar va radioaktiv moddalar o'rtasidagi o'zaro ta'sirning oqibatlaridir. Ekologik tabiiy resurslarni va insonning o'zini saqlab qolish faqat yadroviy qurollar qo'llanilmagan va sinovdan o'tkazilmaganda va ishlab chiqarishdan olingan radioaktiv chiqindilar yanada xavfsizroq saqlash joylariga yo'q qilinganda mumkin bo'ladi.

Global isish

Iqlim o'zgarishi azaldan mustaqil ekologik muammo sifatida qaralib kelingan. Inson faoliyatining oqibatlari shunchaki dahshatli: muzliklar erib, okeanlar isib, suv sathi ko'tarilmoqda, yangi kasalliklar paydo bo'lmoqda, hayvonlar boshqa kengliklarga o'tmoqda, cho'llanish yuz bermoqda va unumdor yerlar yo'q bo'lib ketmoqda. Bu ta'sirning sababi insonning kuchli faoliyatidir, buning natijasidachi qindilar, o'rmonlarning kesilishi, suvning ifloslanishi, shaharlar ortib bormoqda.

Muammoni yechish:

1. Ekologik resurslarni tejaydigan yangi texnologiyalardan foydalanish.
2. Yashil maydonni ko'paytirish.
3. Havo, tuproq va suvdan zararli moddalarni olib tashlash uchun innovatsion yechimlarni qidiring.

Masalan, hozir olimlar karbonat angidridni er ostida ushlab turish va saqlash texnologiyasini ishlab chiqishmoqda. Inson qanchalik rivojlansa, shunchalik tayyor iste'mol tovarlaridan foydalanadi. Aholi punktlaridan har kuni tonnalab yorliqlar, qadoqlar, qutilar, foydalanilgan jihozlar olib chiqiladi va chiqindilar miqdori kundan-kunga oshib bormoqda.

Maishiy chiqindilar uchun poligonlarda halokatli darajada katta hududlar mavjud. Ba'zilari hatto kosmosdan ham ko'rinadi. Olimlar ogohlantirmoqda: axlat saqlanadigan joylarda tuproq, havo, yerning ifloslanishi atrof-muhitga juda kuchli ta'sir qiladi, tabiatning barcha tarkibiy qismlari, jumladan, insonlar ham jabr ko'radi. Buni faqat hamma joyda qayta ishlash texnologiyalarini joriy etish, shuningdek, tez parchalanadigan qadoqlash materiallariga o'tish orqali bartaraf etish mumkin.

Xulosa

Kelajak avlodlar xavfsiz dunyoda yashashi uchun barcha uchun jiddiy ekologik muammolar va ularni hal qilish yo'llari haqida o'ylash kerak. Barcha mamlakatlarning sa'y-harakatlarini birlashtirgandagina ekologiyadagi halokatli vaziyatni orqaga qaytarish mumkin. Atrof tabiiy muhit holati sifatini yaxshilash maqsadida amalga oshirilayotgan siyosatning ustuvor maqsadlariga erishish uchun ekologiya sohasidagi barcha nazorat funksiyalari ta'minlanishi, atrof muhitni muhofaza qilish ekspertlari uchun yagona metodologiya ishlab chiqilishi, ekologik jihatdan ahamiyatli bo'lgan qarorlarni qabul qilishda jamoatchilik fikrini o'rganish mexanizmini yaratish, shuningdek, o'quv darslariga ekologiya, atrof tabiiy muhitni muhofaza qilish yuzasidan ilmiy manbalar kiritish orqali eko-ta'lim berish tizimini rivojlantirish va bu sohada yetakchi malakali

kadrlarni tayyorlash va qayta tayyorlash dasturlarini amalga oshirish muhim ahamiyat kasb etadi. Qurg'oqchilik xavf solib turgan bir vaqtda suv resurslarini tejab ishlatishni o'rganish har birimizning oliy burchimiz ekanligini barchaga uqtirish lozimdir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 25-oktabrdagi 561-son qaroriga ILOVA
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-YILDA QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARI ISHLAB CHIQRISH, QAYTA ISHLASHNI KENGAYTIRISH VA QO'LLAB-QUVVATLASHNING QO'SHIMCHA CHORA-TADBIRLARI TO'G'RISIDA qarorlari.
3. Asadullayev A.N. The role of physical education and sports professionals in the organization of a healthy lifestyle in society. Journal of Innovations in Pedagogy and Psychology, 3rd special issue. Tashkent-2020. 31-36. 13. Asadullayev A.N., Ochilova N.R., Jabborova O.G. Healthy lifestyle (Healthy lifestyle) Academics an international multidisciplinary research journal (ISSN:2249-7137, январь 2021, 1835-1841).
4. X.I. VALIYEV, SH.O.MURADOV, B.M.XOLBAYEV "SUV RESURSLARIDAN MUKAMMAL FOYDALANISH VA MUHOFAZA QILISH
5. www.Science and Issues.com "Water Encyclopedia "
6. lex.uz
7. <https://admin.itprice.com/view/natural-resources-drawing.html>
8. <https://www.linkedin.com/>